Danas se je u Hrvatskom saboru otvorila rasprava o predstojećoj zamjeni kune eurom. Bilo je tu priča i priča. Bilo je tu argumenata koji su neprijeporni. Bilo je tu navijanja. Bilo je tu suverenizma bez smisla i sadržaja kao što je to monetarni suverenitet. Sve u svemu olovna slika olovne politike u olovnim vremenima s olovnim glumcima.

U više navrata sam u javnosti kazao kako moramo što prije zamijeniti kunu eurom. Međutim, moja argumentacija je sasvim drugačija od argumentacije vlade premijera Andreja Plenkovića. Argumentacija premijera Andreja Plenkovića je neutemeljena i neodrživa. Da nema „istočnog grijeha“ optimalne i sveobuhvatne hrvatske politike ja bih bio protiv zamjene kune eurom. O tome sam više puta pisao pa ću samo ponoviti.

Gledano ekonomski Hrvatska nije ni po kojem ekonomskom kriteriju zrela za zamjenu kune eurom. Tu nema nikakve dileme bez obzira da li se radi po dohotku po glavi stanovnika, konkurentnosti izvozno orijentiranog gospodarstva, udjela države u finalnoj raspodjeli BDP-a ili po bilo kojem drugom kriteriju.

Zato moramo zamjenu kune eurom identificirati kao pokoru za tri „istočna grijeha“ koja smo u svojoj kratkoj povijesti učinili.

Prvi je grijeh što se je omogućilo hrvatskim građanima da štede u stranoj valuti čime je domaća valuta postala monetarni maneken. Kad se je već odlučilo ozakoniti deviznu štednju nije se smjelo omogućiti odobravanje kredita temeljem devizne štednje. Tako bi devizna štednja bila izvan monetarnog sustava što bi pokazalo pravo stanje hrvatskog monetarnog sustava.

Devizna štednja je nužno, u hrvatskim uvjetima, uvela valutnu klauzulu što je dodatno istisnulo nacionalnu valutu do te mjere da se je u zakonima pisalo kako će se prekršaji plaćati kazne polazeći od eura kao „baze“ (čitaj: čuvara vrijednosti). Tako smo se eksplicite odrekli monetarnog i bilo kojeg drugog suvereniteta.

Činjenica da je moguće odobravati kredite u nacionalnoj valuti s valutnom klauzulom povećalo je interes stranih investitora koji su u bescjenje kupovali restrukturirane (sanirane) domaće poslovne banke. Internacionalizirani bankarski sustav raspolagao je s nacionalnom štednjom

(deviznom) koju su inozemne banke plasirale sukladno svojim politikama. Njihove politike nisu korespondirale s interesima hrvatskog društva. To je normalno i razumno. Međutim, nije razumna internacionalizacija bankarskog sustava u kojem domaće banke „nemaju pravo glasa“.

To su razlozi zašto se zalažem da se što prije zamjeni kuna eurom. Tako ćemo dobiti manje zlo, jer je svima jasno da bi se i dalje nastavilo vezanje tečaja kune uz euro što bi dodatno euriziralo hrvatsko društvo. Zamijenimo kunu eurom ali pri tom recimo zašto to stvarno činimo. „Istočni grijeh“ prethodnih i ove vlade je tako velik da se ne usudimo kazati istinu. To je postignuće naše demokracije.